

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Національний авіаційний університет

Факультет лінгвістики та соціальних комунікацій

Кафедра авіаційної психології

УЗГОДЖЕНО

В.о. декана

«25» 10

Наталія МЕЛЬНИК

2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Анатолій ПОЛУХІН

«25» 10

2024 р.

Система менеджменту якості
РОБОЧА ПРОГРАМА
 навчальної дисципліни
 «Психологія особистості»

Освітньо-професійні програми: «Психологія»

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Форма навчання	Сем.	Усього (год. / кредитів ECTS)	ЛКЦ	ПРЗ	ЛЗ	СРС	ДЗ / РГР / К.р	КР / КП	Форма сем. Контролю
Денна	3	105 / 3,5	17	34	-	54	1ДЗ-3с.	-	Екзамен 3с
Заочна	3, 4	105/3,5	4	8	-	93	1К.р-4с.	-	Екзамен 4с

Індекс: РБ-8-053-1/24-2.1.7

Індекс: РБ-8-053-1з/24-2.1.7

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 2 з 21	

Робочу програму навчальної дисципліни «Психологія особистості» розроблено на основі освітньо-професійної програми «Психологія», навчального та робочого навчальних планів № НБ-8-053-1/24, № РБ-8-053-1/24 та № НБ-8-053-1з/24, № РБ-8-053-1з/24 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробила
доктор психол. наук, доцент,
професор кафедри авіаційної психології Оксана ЛИЧ

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Психологія», спеціальності 053 «Психологія» – кафедри авіаційної психології, протокол № 13 від 29.08 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми Марина ДІДУХ

В.о. завідувача кафедри Лада ЯКОВИЦЬКА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради факультету лінгвістики та соціальних комунікацій, протокол № 7 від « 10 » 09 2024 р.

Голова НМРР Анжеліка КОКАРЕВА

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 3 з 21	

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.....	4
1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.....	5
1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.....	5
1.4. Міждисциплінарні зв'язки.....	5
2. Програма навчальної дисципліни	6
2.1. Зміст навчальної дисципліни.....	6
2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.....	6
2.3. Тематичний план.....	13
2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).....	14
2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену	15
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	15
3.1. Методи навчання.....	15
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна).....	15
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет.....	16
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	17

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 4 з 21	

ВСТУП

Робоча програма (РП) навчальної дисципліни «Психологія особистості» розроблена на основі «Методичних рекомендацій до розроблення і оформлення робочої програми навчальної дисципліни денної та заочної форм навчання», затверджених наказом ректора від 29.04.2021 № 249/од, та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Місце, мета, завдання навчальної дисципліни.

Місце навчальної дисципліни. Дана навчальна дисципліна належить до циклу фахових дисциплін та є невід'ємною складовою сукупності знань та вмінь, що формують професійний профіль майбутнього спеціаліста психолога у сфері практичної психології, дозволить створити передумови для усвідомленого підходу до практичної роботи з людьми різної категорії та різного віку. Дисципліна сприяє становленню у студентів світоглядної основи теоретичної і практичної діяльності майбутнього психолога завдяки засвоєнню знань з курсу та систематизації й узагальнення наявних у них професійних знань.

Метою викладання дисципліни є ознайомлення та засвоєння студентами складових психології особистості, теоретичних зарубіжних та вітчизняних концепцій щодо структури особистості, індивідуальних особливостей, знання про які закладають теоретичні основи комплексного підходу до практичної діяльності з індивідуальністю людини.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення з категоріальним апаратом психології особистості;
- опанування знань про чинники впливу на розвиток особистості, на її життєвий шлях;
- ознайомлення з вітчизняними та іноземними теоріями особистості та підходами вивчення особистості;
- ознайомлення з підходами дослідження психологічних меж, психологічного простору особистості;
- ознайомлення з впливом психічних станів, неусвідомлюваних процесів на життєдіяльність особистості;
- ознайомлення з соціально-психологічними чинниками формування особистості;
- ознайомлення з способами дій особистості в професійному середовищі (у сфері практичної психології, у бізнес середовищі);
- ознайомлення з реакціями особистості в екстремальних умовах (в авіаційній галузі);
- ознайомлення з способами опанування життєвих криз;
- ознайомлення з етапами життєвого вибору особистості;
- ознайомлення з практиками збереження психологічного здоров'я особистості.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 5 з 21	

1.2. Результати навчання, які дає можливість досягти навчальна дисципліна.

Визначати, аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання (ПРН1). ПРН2. Демонструвати розуміння закономірностей та особливостей розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань в галузі психології та професійної діяльності, яка здійснюється в особливих умовах (ПРН2). Здійснювати пошук інформації з різних джерел для вирішення професійних завдань в т.ч. з використанням інформаційно-комунікаційних технологій (ПРН3). Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника (ПРН10).

1.3. Компетентності, які дає можливість здобути навчальна дисципліна.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступні компетентності.

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов (ІК). Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1). Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності (ЗК2). Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК4). Здатність бути критичним і самокритичним (ЗК5). Навички міжособистісної взаємодії (ЗК8). Здатність працювати в команді (ЗК9). Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя (ЗК11). Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології (СК1). Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ (СК2). Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання) (СК3). Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел (СК4). Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації (СК7). Здатність дотримуватися норм професійної етики (СК10). Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку (СК11).

1.4. Міждисциплінарні зв'язки.

Дана дисципліна базується на знаннях таких дисциплін, як «Вступ до спеціальності», «Психологія особистісного життєпроекування», «Загальна психологія», «Практикум з загальної психології», «Основи біології та генетики людини», «Психологія ментального здоров'я» та є базою для вивчення дисциплін, а саме: «Юридична психологія», «Диференціальна психологія», «Експериментальна психологія», «Вікова психологія», «Соціальна психологія» та для написання курсових робіт, кваліфікаційної роботи

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
стор. 6 з 21			

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Зміст навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з 1-го навчального модуля, а саме:

– навчального модуля № 1 «**Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості**», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

2.2. Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля.

Модуль № 1 «Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості»

Інтегровані вимоги модуля №1: знати категоріальний апарат психології особистості; історію становлення досліджень особистості від давнини до сучасного етапу розвитку науки; чинники впливу на розвиток особистості; концепцію життєвого шляху особистості; вітчизняні теорії та підходи до розуміння особистості; іноземні теорії та підходи до розуміння особистості; періодизацію життєвого шляху особистості у вітчизняних та зарубіжних працях науковців; особливості розвитку свідомості та самосвідомості; неусвідомлювані процеси; психологічні стани; способи самопрояву під час міжособистісної взаємодії; значення збереження психологічних меж особистості; ставлення особистості до психологічного простору; роль довіри у житті особистості; важливість сенсів для гармонійної життєдіяльності особистості; вплив соціально-психологічних чинників для формування особистості; способи дії особистості в професійному середовищі (у сфері практичної психології, у бізнес середовищі); про реакції особистості в екстремальних умовах (в авіаційній галузі); індивідуально-типологічні особливості особистості; ментальне здоров'я особистості; особистісний потенціал; способи опанування життєвих криз; здатність відповідати викликам життя; значення життєвого вибору.

Тема 1. Проблема особистості у психології

Предмет психології особистості. Історія розвитку напряму психології особистості. Історія дослідження особистості (з давнини до сучасності). Філософсько-літературний період дослідження особистості. Клінічний період дослідження особистості. Експериментальний період дослідження особистості. Внесок Олпорта, Айзенка, Кеттелла у розвиток дослідження особистості. Основні поняття в системі пізнання людини (індивід, суб'єкт діяльності, особистість, людина, індивідуальність). Співвідношення понять «людина» - «суб'єкт», «особистість». Співвідношення понять «індивід» «особистість». Основні напрями вивчення особистості. Взаємозв'язок біологічного та соціального. Біологізаторські концепції. Соціологізаторські концепції. Концепції божественного походження психіки. Персогенетична концепція, у яких поєднується біологічна та соціальна складові. Біологічні та соціальні чинники розвитку особистості.

Тема 2. Життєвий шлях як особиста та професійна історія

Підходи до вивчення життєвого шляху особистості у вітчизняній та радянській психології. Особистість на життєвому шляху. Життєвий шлях як поєднання біографічного та історичного. Чинники, які впливають на особистісний та професійний життєвий шлях. Суб'єктивно-вчинкова модель впливу. Форми побудови життєвого шляху особистості. Життєві плани. Життєва програма. Життєвий цикл індивіда. Життєвий світ особистості. Типи життєвого світу та простору особистості. Основні життєві процеси особистості. Функціонування-дисфункціонування. Самоуправління-дерегуляція. Розвиток і динаміка особистості. Прогрес-регрес. Взаємозв'язок основних процесів життя. Рушійні сили особистості. Особистісний розвиток. Подія як вузловий момент життєвого шляху особистості.

Тема 3. Теорії особистості у працях вітчизняних науковців

Радянський період розвитку психології особистості. Особистість у філософсько-психологічній концепції українського науковця С.Л.Рубінштейна. Психологічна структура властивостей особистості у працях С.Л.Рубінштейна. Теорія особистості у наукових творах Г.С.Костюка. Філософські та психологічні аспекти проблеми особистості у наукових творах Г.С.Костюка. Роль особистості у процесі здійснення діяльності у наукових творах Г.С.Костюка. Історико-психологічні дослідження особистості протягом століть – теоретичний аналіз у працях В.А.Роменця. Теоретико-методологічне визначення особистості у працях О.М.Ткаченко. Сучасний період дослідження особистості. Теорія виховання творчої особистості у працях В.О. Моляко. Моністична теорія багатовимірного розвитку особистості у працях В.О.Моргуна. Особистість у психологічній теорії часу Б.Й.Цуканова. Теорія особистості у працях І.А.Зазюна. Теорія особистісно орієнтованого виховання у працях І.Д.Беха. Генетико-психологічна теорія у працях С.Д.Максименка. Раціогуманістичне розуміння особистості у концепції Г.О.Балла. Особистість у працях В.О.Татенко. Особистість у працях сучасних українських науковців.

Тема 4. Теорії особистості у працях іноземних науковців

Особистість у психоаналітичній концепції З.Фрейда. Особистість у психоаналітичній концепції А.Фрейд. Структура особистості у концепції К.Юнга. Особистість в психології індивідуальності А.Адлера. Особистість у соціокультурній психології К.Хорні. Особистість у теорії відчуження Є.Фромма. Епігенетична теорія розвитку особистості Е.Еріксона. Особистість у системі психосинтезу Р.Ассаджіолі – представника трансперсональної психології. Особистість у працях С.Гроффа – представника трансперсональної психології. Особистість у концепції біхевіоризму Е.Толмена та Б.Скінера. Теорія соціального вчення Дж.Роттера. Особистість у концепціях представників гуманістичного напрямку (К. Роджерса, Г.Оллпорта, А.Маслоу). Особистість у концепціях представників когнітивного напрямку. Особистість у концепціях представників екзистенціального напрямку (Р.Мей та ін.). Особистість у логотерапії В.Франкла. Особистість у психології сходу.

Тема 5. Проблеми періодизації у вітчизняній та зарубіжній психології

Причини розподілу життя людини на періоди. Періодизація психічного розвитку людини у психології. Роль і значення стабільних та кризових періодів розвитку людини. Сенситивні періоди у розвитку особистості. Характеристика новонародженої дитини. Характеристика дитини в період немовляти. Характеристика дитини в період переходу до раннього дитинства. Характеристика дитини в період раннього дитинства. Характеристика дитини в період дошкільного дитинства. Характеристика дитини в період молодшого шкільного дитинства. Характеристика дитини в період підліткового віку. Характеристика дитини в період старшого підліткового віку. Характеристика людини в період переходу до юності. Характеристика людини в період юнацького віку. Характеристика людини в період молодості. Характеристика людини в період розквіту. Характеристика людини в період зрілості. Характеристика людини в період старості. Періодизація за З.Фрейдом. Періодизація за К.Юнгом. Психологічна категорія «вік». Характеристика психологічного та хронологічного віку.

Тема 6. Особливості розвитку самосвідомості особистості

Визначення самосвідомості особистості. Зміст самосвідомості: компоненти та види. Структура самосвідомості: Я-актуальне, Я-ідеальне, Я-теперішнє, Я-минуле, Я-майбутнє. Самосвідомість та Я-концепція. Періоди розвитку самосвідомості в онтогенезі. Вплив зовнішніх чинників на самосвідомість на самоусвідомлення особистістю. Особливості розвитку самосвідомості особистості. Проблема структурування самосвідомості особистості. Вивчення Я-концепція у психології. Структура Я-концепції. Самосвідомість та образ Я. Види самосвідомості.

Тема 7. Стани особистості та неусвідомлювані процеси

Загальне уявлення про стан (психологічний, функціональний, психофізіологічний) особистості. Методи дослідження станів людини. Класифікація станів. Властивості психічних станів (цілісність, рухливість, стійкість). Позитивні та негативні стани та їхнє значення у житті людини. Специфічні стани особистості (бадьорість, сон, релаксація, медитація, гіпноз, переживання больових відчуттів, ейфорія, дисфорія, втома тощо). Характеристика неусвідомлюваних процесів. Соціально-психологічні характеристики "масовидних" станів (громадська думка і суспільний настрій). Взаємозв'язок психічних станів людини з психічними процесами і властивостями особистості. Позитивні стани та їх вплив на життя та діяльність людини. Вплив напруги на життєдіяльність особистості. Стресовий стан. Вплив стресу на життєдіяльність особистості. Вплив неспокою та тривоги на життєдіяльність особистості. Вплив фрустрації та агресії на життєдіяльність особистості. Вплив персеверації та ригідності на життєдіяльність особистості. Е.Берн та структурні стани особистості (Батько, Дорослий, Дитина). Концепція З.Фрейда та роль несвідомого у житті людини. Інтуїція. Відмінності інтуїції за статтю.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 9 з 21	

Тема 8. Психологічні способи самопрояву особистості у процесі міжособистісної взаємодії

Характеристика міжособистісної взаємодії у психології. Індивідуальні особливості самовираження особистості під час спілкування. Індивідуальні особливості самовираження. Функції самовираження особистості під час спілкування (адаптивна, саморегуляції, комунікативна тощо). Особливості та способи саморозкриття (вербальне, щоденники тощо). Види самопрояву, саморозкриття (глибоке-поверхове, позитивне-негативне, ефективне-нейтральне, шире-неправдиве тощо). Психологічні характеристики самопрезентації особистості. Проблема самоприйняття у взаємодії з іншими людьми. Проблема саморозкриття у процесі міжособистісного спілкування. Самовираження особистості у міжособистісній взаємодії. Стратегії та тактики самопред'явлення. Соціально-психологічні причини невдалої самопрезентації. Комунікативна культура особистості.

Тема 9. Психологічний простір та психологічні межі особистості

Психологічний простір як складне психологічне утворення. Автономність, ідентифікація та відчуження, дистанціювання – характеристики психологічного простору та особистісних меж. Психологічні межі, класифікація психологічних меж за Е. Холлом (інтимна, персональна, соціальна, публічна). Детермінанти (тобто умови), що визначають психологічний простір (статуси осіб, які між собою спілкуються; гендерні відмінності; національно-етнічні ознаки; вік; культура; референтність; довіра до себе та до світу; психологічні характеристики особи: інтровертованість-екстеровтованість). Функції особистісного простору: захисна (охоронна); репрезентативна, контролююча, ідентифікуюча. Компоненти особистісного простору: просторовий (психологічна дистанція, місце розташування партнерів-по спілкуванню, персональний простір кожного співрозмовника); фізичний (особисті речі, квартира тощо); тілесний; індивідуальний (психічні властивості та особливості людини, особистий стиль образу життя тощо); рольовий (статус, роль); моральний (особиста свобода, права, світогляд); когнітивний (знання, уявлення) тощо. «Психологічний життєвий простір» в теорії поля К.Левіна. Позитивні чинники, що впливають на формування психологічної дистанції. Негативні чинники, що впливають на формування психологічної дистанції. К.Левін та «теорія поля». В. Джеймс та структура особистості. Характеристика життєвого простору особистості.

Тема 10. Проблема довіри особистості

Довіра особистості у психології, соціології, етиці та філософії. Довіра як одна з характеристик особистості та суспільства. Порівняльний аналіз довіри та недовіри у взаємодії, криза довіри. Віра та довіра у психології та філософії. Чинники втрати довіри. Довіра до себе як показник розвитку особистості. Функції довіри. Довіра у концепції Е.Еріксона (значення довіри на формування дитини та людини). Довіра та концепція «соціального капіталу». Психологічна характеристика довірливої та недовірливої людини. Психологічні особливості людини, яка собі довіряє.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 10 з 21	

Особливості міжособистісної довіри. Вплив чинників на встановлення довіри та шляхи її втрати. Віра як важлива складова життєдіяльності людини.

Тема 11. Психологічна реальність особистості

Пошук сенсу життя. Сенс життя у різних напрямках психології (гуманістичному, екзистенціальному, психолінгвістичному, психосемантичному). Сенс життя та духовність особистості. Життєві смисли особистості. Рефлексія як метод пошуку смислів. Особливості саморозуміння. Смисли та смислова сфера особистості. Цінності та ціннісна сфера особистості. Роль смислової регуляції у життєдіяльності людини. Сенс життя та проблема свободи. Поняття сенсу у логотерапії В.Франкла. Поняття сенсу у гуманістичній концепції К.Роджерса. Смислові установи та буття людини. Проблема особистості з порушенням та втраченим життєвим смислом.

Тема 12. Роль соціально-психологічних чинників у формуванні особистості

Роль культури у розвитку та становленні особистості. Ментальність як показник світосприйняття особистості та нації. Етнічна культура як система цінностей та моделей поведінки. Дослідження соціального характеру та національного характеру. Особливості та структура етнічних стереотипів сприймання. Вплив етнічної картини світу на поведінку членів етносу. Стать та гендер. Гендерні ролі та стереотипи. Соціалізація особистості через передачу традицій. Негативний та позитивний вплив соціуму на становлення сучасної особистості. Природне, соціальне та культурне в людині. Вплив культурних традицій на формування етнопсихологічних особливостей. Статева поведінка та статева ідентичність. Механізми функціонування етнічних стереотипів сприймання. Особливості та механізми формування етнічних стереотипів поведінки. Психологічний зміст етнічних ритуалів та обрядів. Гендерна ідентичність особистості. Соціально-психологічна характеристика маскулінності та фемінності.

Тема 13. Особистість професіонала (авіаційної галузі) в екстремальних умовах

Сутність екстремальної ситуації. Аналіз понять «ситуація», «подія», «випадок». Характеристика небезпеки, небезпечного середовища. Характеристика невизначеності у психології. Екстремальна ситуація як «переломний момент долі». Сучасні підходи до аналізу особистості професіонала в екстремальних умовах: клінічний підхід, соціально-психологічний підхід, екзистенціальний підхід, практико-орієнтовний підхід тощо. Клінічний підхід (медична психологія, психологія стресу, психоаналіз) до особистості в екстремальних умовах. Соціально-психологічний підхід (соціальна психологія, поведінкова психологія, поведінкова психотерапія) до особистості в екстремальних умовах. Екзистенціальний підхід (гуманістична психологія, психологія розвитку, акмеологія, трансперсональна психологія) до особистості в екстремальних умовах. Практико-орієнтовний підхід (у менеджменті, у психології управління, у психології спорту) до особистості в екстремальних умовах. Педагогічний та акмеологічний підходи до особистості в екстремальних умовах (засоби соціалізації,

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 11 з 21	

розвитку особистості, самовдосконалення екстремальної підготовленості, формування культури безпеки життєдіяльності). Підхід у межах психології здоров'я до особистості в екстремальних умовах (адаптаційні ресурси особистості). Взаємодія особистості в екстремальному середовищі. Способи реагування на небезпеку та невизначеність. Копінг стратегії. Конструктивні копінг стратегії. Неконструктивні копінг стратегії. Психотравмуючі обставини екстремальних ситуацій. Стадії переживання екстремальних ситуацій особистістю. Стадії гострих емоційних реакцій. Адаптація особистості до екстремальних ситуацій. Деадаптація особистості в екстремальних ситуаціях. Позитивна функція екстремальних ситуацій у розвитку особистості. Терпимість (толерантність) особистості до екстремальних ситуацій. Стан втоми та перевтомлення професіонала з авіаційної галузі та їхній вплив на ефективність діяльності. Аналіз чинників, що небезпечно впливають на професіонала авіаційної галузі.

Тема 14. Особливості особистості у професійному (бізнес-) середовищі

Психологічна характеристика кар'єри особистості. Вивчення поняття «кар'єра» у психології. Чинники кар'єри. Критерії типології кар'єр. Можливості реалізації та реалізація особистості у кар'єрі, професії за статтю, за гендером, за соціальним статусом. Професійна Я-концепція фахівця. Підходи до визначення професійної Я-концепції. Характеристика та зміст професійної Я-концепції. Структура професійної Я-концепції. Типи професійної Я-концепції. Психологічна проблема розподілу професій на жіночі та чоловічі. Самореалізація особистості у професійному середовищі. Критерії адекватного функціонування особистості у побуті та у професійному середовищі: продуктивність, цілеспрямованість, досягнення мети, відповідність поведінки та дій умовам ситуації, обставинам середовища. Раціоналізація поведінки та діяльності. Саморегуляція особистості в професійному середовищі. Вплив особистості на професійну діяльність та вплив професійної діяльності на особистість. Психологічний портрет психолога (практичного, дитячого, науковця тощо). Психологічний портрет психолога бізнес-організації.

Тема 15. Індивідуально-типологічні особливості та їхній вплив на особистісну, сімейну та професійну сферу особистості

Риси характеру як спосіб мислення та розуміння. Риси характеру типові, ситуативні. Типове та індивідуальне в характері. Прояв рис характеру до інших людей. Прояв рис характеру до себе. Прояв рис характеру до справи. Прояв рис характеру до речей. Сила характеру. Особистість з «сильним» характером. Слабкість характеру. Особистість зі «слабким» характером. Твердість характеру. М'якість характеру. «Безхарактерна» особистість. Вольові риси особистості. Прояв рис характеру у діяльності, діях, вчинках особистості. Вчинок як психологічне поняття, що характеризує особистість. Акцентуації характеру. Типологія характеру у психології. Типологія характеру за Кречмером. Типологія характеру за Шелдоном. Соціальні типи характеру за Фромом. Характер у генетико-психологічній теорії академіка С.Д.Максименка. Виразні ознаки характеру: вчинки та дії, особливості

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 12 з 21	

мовлення, зовнішній вигляд, психомоторні особливості. Формування характеру. Самовиховання характеру. Фізіологічні основи характеру. Складові індивідуально-типологічних особливостей: характер, темперамент, здібності. Історія вивчення характеру протягом століть і до сучасного періоду. Способи вивчення характеру особистості ненаукової психології: за кольором очей, за будовою черепа, за мімікою, за позами тіла під час ходіння, сну, як сидить, за лініями на долонях, за ім'ям, за датою народження, за почерком (фізіогноміка, хіромантія, гороскоп, графологія тощо) Зв'язок характеру та темпераменту. Історія вивчення темпераменту у науці. Здібності та рівні здібностей. Вплив характеру, темпераменту, здібностей на процес діяльності особистості. Значення індивідуально-типологічних особливостей на спілкування в особистісній сфері. Роль індивідуально-типологічних особливостей у сімейних стосунках. Особистість у родині.

Тема 16. Ментальне здоров'я та особистісний потенціал

Ментальне здоров'я. Психологічне здоров'я. Психічне здоров'я. Фізичне здоров'я. Основні складові здоров'я особистості. Критерії духовного здоров'я особистості. Стратегії реагування особистості на хворобу. Чинники, які негативно впливають на здоров'я. Чинники, які сприяють підвищенню здоров'я. Особистісні виміри психологічного здоров'я. Чинники суб'єктивного благополуччя особистості. Феномен психологічного здоров'я. Критерії відновлення психологічного здоров'я особистості. Принципи психічного оздоровлення особистості. Прийоми психічного оздоровлення особистості. Психологічна безпека. Позитивний потенціал особистості. Негативний потенціал особистості. Особистісний розвиток та відхилення. Причини особистісних відхилень. Негативні звички і способи їх подолання. Види «важких» осіб та способи допомоги. Підходи до розуміння поняття «психологічна допомога». Причини та випадки звернення до професійного психолога. Психологічні характеристики та особливості поведінки людей, які уникають професійної психологічної допомоги. Самопізнання та психологічна допомога. Права клієнта та психолога. Обов'язки клієнта та психолога.

Тема 17. Життєвий вибір та засоби подолання життєвих криз

Соціально-психологічна природа життєвого вибору. Переживання відчаю або надії як спонукальної сили для життєвого вибору. Соціально-психологічні умови для здатності здійснювати особистісний вибір. Етапи та структурні компоненти особистісного вибору. Критерії готовності до здійснення життєво важливого вибору. Особистісний вибір та соціум. Соціальні ролі та проблема їх класифікації. Психологічна природа ролі. Життєві ролі та ритуали. Життєві ролі та рольова соціалізація. Життєва криза як рольовий конфлікт. Форми життєвих криз. Кризи становлення особистості. Кризи здоров'я. Термінальні кризи. Кризи значущих стосунків. Кризи особистісної автономії. Кризи самореалізації. Кризи життєвих помилок. Кризи з орієнтацією у майбутнє. Кризи з орієнтацією у минуле. Типи кризових ситуацій. Типи ставлень до кризових ситуацій. Стадії кризи та можливості індивідуального контролю. Особистість як здатність відповідати викликам життя.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 13 з 21	

Природа життєстійкості, структура та умови її формування. Особливості життєстійкого опанування труднощів. Особистість, яка витримує труднощі.

2.3. Тематичний план

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)							
		Денна форма Навчання				Заочна форма навчання			
		Усього	Лекції	Лаб./Пр. Заняття	СРС	Усього	Лекції	Лаб./Пр. заняття	СРС
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Модуль №1 «Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості»									
		3 семестр				3,4 семестри			
1.1	Проблема особистості у психології	6	2	2	2	6	1	1	4
1.2	Життєвий шлях як особиста та професійна історія	5	-	2	3	5	-	-	5
1.3	Теорії особистості у працях вітчизняних науковців	6	2	2	2	6	-	1	5
1.4	Теорії особистості у працях іноземних науковців	5	-	2	3	6	-	1	5
1.5	Проблеми періодизації у вітчизняній та зарубіжній психології	6	2	2	2	6	1	1	4
1.6	Особливості розвитку самосвідомості особистості	5	-	2	3	5	-	-	5
1.7	Стани особистості та неусвідомлювані процеси	6	2	2	2	6	1	1	4
1.8	Психологічні способи самопрояву особистості у процесі міжособистісної взаємодії	5	-	2	3	5	-	-	5
1.9	Психологічний простір та психологічні межі особистості	6	2	2	2	6	-	1	5
1.10	Проблема довіри особистості	5	-	2	3	6	-	1	5
1.11	Психологічна реальність особистості	6	2	2	2	5	-	-	5
1.12	Роль соціально-психологічних чинників у формуванні особистості	5	-	2	3	5	-	-	5
1.13	Особистість професіонала (авіаційної галузі) в екстремальних умовах	6	2	2	2	5	-	-	5
1.14	Особливості особистості у професійному (бізнес-) середовищі	5	-	2	3	5	-	-	5
1.15	Індивідуально-типологічні особливості та їхній вплив на особистісну, сімейну та професійну сферу особистості	6	2	2	2	6	1	1	4
1.16	Ментальне здоров'я та особистісний потенціал	4	-	1	3	6	-	1	5

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.17	Життєвий вибір та засоби подолання життєвих криз	4	1	1	2	10	-	1	9
1.18	Домашнє завдання / контрольна (домашня) робота	8	-	-	8	8	-	-	8
1.19	Модульна контрольна робота №1	6	-	2	4	-	-	-	-
Усього за модулем №1		105	17	34	54	105	4	8	93
Усього за навчальною дисципліною		105	17	34	54	105	4	8	93

2.4. Домашнє завдання, завдання на контрольну (домашню) роботу.

2.4.1. Домашнє завдання (ДФН).

Домашнє завдання виконується на основі навчального матеріалу, який є складовою Модуля №1 «Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості».

Метою домашнього завдання є набуття студентами навичок та вмінь проведення теоретико-емпіричного дослідження з тем, що складають навчальний модуль дисципліни. Відповідно до тематики дослідження студенти обирають адекватні методики вивчення проблеми, самостійно збирають та обробляють емпіричний матеріал. Результати поведеного емпіричного дослідження студенти узагальнюють та оформляють результати у вигляді тексту та таблиць, діаграм. Обсяг домашньої контрольної роботи складає до 15-20 сторінок і містить: вступ, теоретичний розділ, висновки до теоретичного розділу (описуються сучасні дослідження з обраної тематики), емпіричний розділ (описується процедура емпіричного дослідження, кількість досліджуваних, психодіагностичні методики та інші форми роботи, наводяться узагальнені дані у таблицях або діаграмах, інтерпретується результат), висновки до емпіричного розділу, загальні висновки, список використаних джерел, додатки.

Виконання, оформлення та захист роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку. Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.4.2. Контрольна (домашня) робота (ЗФН).

Контрольна робота з дисципліни виконується на основі навчального матеріалу, який є складовою Модуля №1 «Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості».

Метою домашнього завдання є набуття студентами навичок та вмінь проведення теоретико-емпіричного дослідження з тем, що складають навчальний модуль дисципліни. Відповідно до тематики дослідження студенти обирають адекватні методики вивчення проблеми, самостійно збирають та обробляють емпіричний матеріал. Результати поведеного емпіричного дослідження студенти узагальнюють та оформляють результати у вигляді тексту та таблиць, діаграм. Обсяг домашньої контрольної роботи складає до 30 сторінок і містить: вступ, теоретичний

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024 стор. 15 з 21
---	---	-------------------	---

розділ, висновки до теоретичного розділу (описуються сучасні дослідження з обраної тематики), емпіричний розділ (описується процедура емпіричного дослідження, кількість досліджуваних, психодіагностичні методики та інші форми роботи, наводяться узагальнені дані у таблицях або діаграмах, інтерпретується результат), висновки до емпіричного розділу, загальні висновки, список використаних джерел, додатки.

Виконання, оформлення та захист роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку. Час, потрібний для виконання контрольної роботи, – 8 годин самостійної роботи.

2.5. Перелік питань для підготовки до екзамену

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену розробляються провідним викладачем кафедри відповідно до робочої програми, затверджується на засіданні кафедри та доноситься до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

При вивченні навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання. На лекціях та практичних заняттях використовуються: методи організації та здійснення навчальної діяльності студентів: словесні (лекція, доповідь, бесіда), наочні (ілюстрація та демонстрація), практичні (вправи); під керівництвом викладача та самостійної роботи студентів (робота з книгою та інтернетом; створення мультимедійних презентацій, розв'язання тестових завдань, складання таблиць, інтерпретація результатів, робота у парах, метод опори на життєвий досвід студентів. Реалізація цих методів здійснюється при проведенні лекцій та практичних занять, при самостійному вирішенні задач.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Варій М. Психологія особистості: посібник. Київ: Сварог, 2023. 592 с.

3.2.2. Життєвий світ і психологічна безпека людини в умовах суспільних змін. Реферативний опис роботи / ред. М. Слюсаревський, Л. Найдьонова, Т. Титаренко, В. Татенко, П. Горностай, О. Кочубейник, Б. Лазоренко. Київ: Талком, 2020. 318 с.

3.2.3. Климчук В.О. Психологія посттравматичного зростання: монографія. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2021. 158 с.

3.2.4. Максименко С. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 272 с.

3.2.5. Максименко С., Деркач Л., Кіричевська Е., Касинець М. Психологія когнітивних процесів: науковий посібник / Національна академія педагогічних наук України, Інститут психології імені Г.С. Кос-тюка. Київ: «Видавництво Людмила» 2022. 420 с.

3.2.6. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посіб. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 274 с.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 16 з 21	

3.2.6. Мітіна С.В. Психологія особистості: навч.-метод. посіб. Київ: Вид-во Ліра-К, 2020. 274 с.

3.2.7. Москалець В. Психологія особистості. Київ: Центр учбової літератури, 2023. 262 с.

3.2.8. Титаренко Т.М. Посттравматичне життєтворення: способи досягнення психологічного благополуччя: монографія. Кропивницький: Імекс-ЛТД, 2020. 160 с.

3.2.9. Хохліна О.П. До проблеми детермінації становлення особистості. *Індивідуальність у психологічних вимірах спільнот та професії*: зб. наук. пр. Київ: ТОВ Альфа-ПІК, 2020. С. 174–178. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/49256>

Допоміжна література

3.2.10. Васьківська С., Трофайла Н., Матейко Н., Мельник І., Максимова Н., Вдовиченко О. Психологічні стратегії подолання життєвої кризи особистості в постмодерній практичній психології. *МОЗОК. Широке дослідження в області штучного інтелекту та нейронауки*, 2021. Т. 12. №. 4. С. 358–373.

3.2.11. Гаркуша І.В., Дубинський С.В. Щодо проблеми життєвої кризи особистості. *Вісник унів-ту імені А. Нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*, 2022. № 1(23). С. 49–58.

3.2.12. Помиткіна Л.В. Професійна самореалізація психолога в практичній діяльності: міжн. кол. монографія: *Moderní aspekty vědy*: XIV. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. С. 27–36.

3.2.13. Психічне здоров'я особистості у кризовому суспільстві: зб. матеріалів IV всеукр. наук.-практ. конф. (23.10.2020) / уклад. З.Р. Кісіль. Львів: Львівський держ. унів. внутр. справ, 2020. 256 с.

3.2.14. Хохліна О.П. Зміст складових особистості як концептуальна основа забезпечення становлення професіонала / Хохліна О.П. // *Авіаційна та екстремальна психологія у контексті технологічних досягнень: збірник наукових праць* / за заг. ред. Л.В. Помиткіної, О.М. Ічанської. – К.: «Кафедра», 2021. – С.35-40.

3.2.15. Хохліна О.П. Теоретико-методологічні проблеми психології: навч.посіб. /О.П.Хохліна; Нац. авіац. ун-т. – К.: Симоненко О.І., 2021. – С.125- 221.

3.2.16. Хохліна О.П. Смысл життя як умова самореалізації особистості: міжн. кол. монографія: *Moderní aspekty vědy*: XIV. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. С. 266–275.

3.2.17. Яковицька Л.С., Ічанська О.М. Наукові підходи до визначення змісту поняття «самореалізація особистості»: міжн. кол. монографія: *Moderní aspekty vědy*: XIV. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. С. 130–139.

3.3. Інформаційні ресурси в Інтернет

3.3.1. Репозитарій кафедри авіаційної психології: Режим доступу: <http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109>

3.3.2. Психологічна енциклопедія на платформи Українського психологічного ХАБу. Режим доступу: <https://www.psykholoh.com/post/%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F-%D0%BE%D1>

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 17 з 21	

3.3.3. Психологічне здоров'я: етапи переживання психологічної травми під час війни. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/news/psihologichne-zdorovya-etapi-perezhivannya-psihiologichnoyi-travmi-pid-chas-vijni>

3.3.4. Поради психологів Гуманітарного штабу Благодійного Фонду Ріната Ахметова: 5 етапів переживання психологічної травми. Режим доступу: <https://akhmetovfoundation.org/news/5-etapov-perezhivannya-psyhologicheskoy-travmy-sovety-psyhologov-gumanyarnogo-shtaba>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мак кількість балів	
	Денна/вечірня форма навчання	Заочна форма навчання
	3 семестр	3, 4 семестри
Модуль №1 «Особистісні складові внутрішнього життя та їхній вплив на діяльність особистості»		
Виконання завдань на практичних заняттях, розкриття питання (1х3б.) / (2х3б., 3ФН)	3	6 (сумарно)
Виконання та захист рефератів з теми практичних занять (3х3б.)	9 (сумарно)	-
Виконання та виступ з презентацією (4х4б.) / (4х4б., 3ФН)	16 (сумарно)	16 (сумарно)
Виконання творчих завдань на практичних заняттях (2х3б.)	6 (сумарно)	-
Написання експрес-контролю (2х3б.) / (1х3б., 3ФН)	6 (сумарно)	3
Підготовка та виступ з домашньою контрольною роботою (1х10б.) (3 сем. ДФН)	10	-
Виконання контрольної (домашньої) роботи (1х35б., 4 сем. 3ФН)	-	35
Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 здобувач має набрати не менше	30	-
Виконання модульної контрольної роботи №1	30	-
Усього за модулем №1	80	60
Екзамен	20	40
Усього за дисципліною	100	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку (Додаток 3).

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 18 з 21	

Таблиця 4.2

Відповідність рейтингових оцінок за окремі види навчальної роботи
в балах оцінкам за національною шкалою

Виконання завдань на практ. з., розкриття питання	Виконання та захист рефератів з теми практ. з.	Виконання та виступ з презентацією	Виконання творч. завд. на практ. з.	Написання експрес- контролю	Підготовка та виступ з дом. контр. роб.	Виконання контр. (дом.) роб.	Виконання мод.контр. роб.	Оцінка за національною шкалою
3	3	4	3	3	9-10	32-35	27-30	Відмінно
2,5	2,5	3	2,5	2,5	8	26-30	23-26	Добре
2	2	2,5	2	2	6-7	20-25	18-22	Задовільно
менше 2	менше 2	менше 2,5	менше 2	менше 2	менше 6	менше 20	менше 18	Незадовільно

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Сума поточної модульної та контрольної рейтингових оцінок становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінку за національною шкалою та шкалою ECTS (Додаток 4).

4.5. Екзаменаційна рейтингова оцінка складається з балів за результатами виконання екзаменаційних завдань, затверджених кафедрою в установленому порядку.

Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці. Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01 11-01-2024
		стор. 19 з 21	

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата Видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки
1	03.02	28.10.24	Редоренко Л. А.		

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище, ім'я, по батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				

Додаток 2

**Відповідність оцінок у балах оцінкам за національною шкалою
(рекомендовані значення)**

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
3	4	5	6	7	8	9	10	11	13	14		15
3	4	5	6	7	8	9	9-10	10-11	12-13	13-14	14-15	Відмінно
2,5	3	4	5	6	6-7	7-8	8	9	10-11	11-12	12-13	Добре
2	2,5	3	4	4-5	5	6	6-7	7-8	8-9	9-10	9-11	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національного шкалою	
16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		27
15-16	16-17	17-18	17-19	18-20	19-21	20-22	21-23	22-24	23-25	24-26	25-27	Відмінно
12-14	13-15	14-16	15-16	15-17	16-18	17-19	18-20	18-21	19-22	20-23	20-24	Добре
10-11	10-12	11-13	12-14	12-14	13-15	13-16	14-17	15-17	15-18	16-19	16-19	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національного шкалою	
28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38		39
26-28	26-29	27-30	28-31	29-32	30-33	31-34	32-35	33-36	34-37	34-38	35-39	Відмінно
21-25	22-25	23-26	23-27	24-28	25-29	26-30	27-31	27-32	28-33	29-33	29-34	Добре
17-20	18-21	18-22	19-22	19-23	20-24	20-25	21-26	22-26	22-27	23-28	24-28	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50		51
36-40	37-41	38-42	39-43	40-44	41-45	42-46	43-47	43-48	44-49	45-50	46-51	Відмінно
30-35	31-36	32-37	32-38	33-39	34-40	35-41	35-42	36-42	37-43	38-44	38-45	Добре
24-29	25-30	25-31	26-31	27-32	27-33	28-34	28-34	29-35	30-36	30-37	31-37	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національного шкалою	
52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62		63
47-52	48-53	49-54	50-55	51-56	51-57	52-58	53-59	54-60	55-61	56-62	57-63	Відмінно Добре Задовільно
39-46	40-47	41-48	41-49	42-50	43-50	44-51	44-52	45-53	46-54	47-55	47-56	
31-38	32-39	32-40	33-40	34-41	34-42	35-43	36-43	36-44	37-45	37-46	38-46	

Оцінка у балах											Оцінка за національного шкалою	
64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74		75
58-64	59-65	60-66	60-67	61-68	62-69	63-70	64-71	65-72	66-73	67-74	68-75	Відмінно
48-57	49-58	50-59	50-59	51-60	52-61	53-62	53-63	54-64	55-65	56-66	56-67	Добре
38-47	39-48	40-49	40-49	41-50	41-51	42-52	43-52	43-53	44-54	44-55	45-55	Задовільно

Оцінка у балах											Оцінка за національною шкалою	
76	77	78	79	80	81	82	83	84	85	86		87
68-76	69-77	70-78	71-79	72-80	73-81	74-82	75-83	76-84	77-85	77-86	78-87	Відмінно
57-67	58-68	59-69	59-70	60-71	61-72	62-73	62-74	63-75	64-76	65-76	65-77	Добре
46-56	46-57	47-58	47-58	48-59	49-60	49-61	50-61	50-62	51-63	52-64	52-64	Задовільно

	Система менеджменту якості. Програма навчальної дисципліни «Психологія особистості»	Шифр документа	СМЯ НАУ РП 12.01.11-01-2024
		стор. 21 з 21	

Додаток 3

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах
оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)